פטנט רשום 830

עמדות ופתרונות לארועים מהחיים

חומר למדור (רק עם שם כתובת וטלפון) נא שילחו ל:
"המודיע", האדמו"ר מגור 2 בני ברק, מיקוד: 51525 או לפקס: 035707673
מייל: (לצורך שליחת תמונות וחומר הסבר נלווה) PATENT@HAMODIA.CO.IL
(חובה לצרף פרטים אישיים, שיישמרו במערכת).
הערה: נושאים רפואיים במדור, נועדו להעשרת ידע בלבד. אין לראות בהם בשום אופן יעוץ או תחליף ליעוץ רפואי פרטני.

ראיות מהש"ס והוכחות שהיין בזמנם היה עבה. אני מפסיק את מכתבו כאן וממהר לעבור למה שהתחדש לי בנושא.

היין לפני למעלה ממאה שנה

יש שני אחים יקרים בארץ ישראל, לאורך ימים ושנים טובות, הר"ר שלמה והר"י ראוכן בראונשטיין שיחי'. הכרתי עוד את אביהם, אצל הרוח ושר הדרך, הר"ר דוד ז"ל, שהתפלל משעתו בשמיבלעך "הפרן" בזכרון מאיר. כולד בשבוגה, עשתה עלי המשפחה רושם ערבי חזק.

לפני שהם עלו לארץ, הם גרו בעיירה ואסלי שבחבל רומניה וייצרו שם יין, בעיקר מסיבות כשרות, כאשר לא היה להשיג יין כשר בסביבה.

כך מספר לי הר"ר ראובן:

"אבי ז"ל אמר לי, שהוא עוד זוכר את היין שהיה בזמנו. היין הזה היה עב כמו ג'לי!"

הר"ר שלמה מוסיף:

"הוא אמר שאפשר היה לחתוך את היין בסכין!"

— ומה קרה אח"כ? מדוע בזמנכם זה כבר לא היה כך?

"היתה תולעת שאכלה את כל הכרמים. קראו לה "פילוקסרה". היא חיסלה את הכל ואז החלו להביא יהודים מארה"ב. הם כבר לא היו בתכונה של הענבים שלנו ולכן היום זה כבר לא בנמצא".

■ □ ■

הנה לנו עדות ברורה, על יין ברומניה מלפני למעלה ממאה שנה, שהיה אכן עב כג'לי וניתן לחותכו בסכין. עדות זו מצטרפת עתה לעדות של הגרש"א ורטהיימר זצ"ל ומחזקת אותה, כאשר החידוש עכשיו הוא שלא רק בארץ ישראל היה כך, אלא גם באירופה.

— איך היה הקרע בואסלוי? כמו בישראל?

"לא. זה הרי אירופה. כשהיה שמש, היא היתה חזקה וחמה, אבל ברור שלא הגיע לחום הקיץ של ישראל, לא מבחינת הריקוף הזמן ולא מבחינת העצמה".

ובכן, מעניין. אפי' באירופה הקרה יותר, היו גפנים כאלה חזקים שנתנו תוצרת דמויית ג'לי. ברור שלשמש יש תפקיד מרכזי במוצר הסופי של היין. ר' ראובן מספר לי:

"אני זוכר שאבא ז"ל הלך לחבר שלו, שהיה מוחר יין, והביא לו בקבוק מיין (יין מגיתו) ושאל אותו איזה יין יצא מזה לדעתו. הלה הכניס טעימה לפיו, גלגל אותה בלשונו ואז אמר: "אדון בראונשטיין, היין יצא טוב מאד. יחד עם זה, חבל שנתנו לך משיפולי ההר (הכרמים היו על ההרים), אם היו נותנים לך מהענבים בגובה ההר, היין היה יוצא משובח עוד יותר..." היתה לדם כואת מבינות, שעל סמך הטעימה הוא ידע מאיזה קטע בהר הגפנים".

עכשיו אני חוזר לדברי רש"י הק'. אם באירופה לפני מאה שנה עוד היה יין כזה סמיך ועבה, אז רש"י לא ראה את זה? ברור שכן. האם חרץ מזה היין בזמנם גם היה חריף יותר ולזה התכוון רש"י שיינם היה חזק, או שכוונת רש"י במלה 'חזק' היא אכן ל'סמיך'? זה אני משאיר לת"ח לדון. אבל ההשערה שרק יינות באר"י היו כאלה סמיכים ושרש"י לא פגש בהם — נופלת לדעתי לחלוטין (זאת מלבד הראיה שהביאו הקוראים לגבי יין בבל בזמן חז"ל).

צפונות ורמזים בתורה

בספר 'שדה העיר' שחיבר **"הצעיר והדל, עזריאל יחיאל בן מו"ה שמואל ז"ל רובין ממידאלעוויטין"** והודפס בשנת תרס"ג, בסוף חידושיו לפרק ראשון ממס' קידושין, הוא כותב "ארשום פה למזכרת דבר קטן באגדה".

היסוד שלו בדבר אגדה זה הוא, שכל פסוק בתורה, הוא כנגד שנה אחת משנות עולם. ולכן "כל פסוקא דלא פסקיה משה לא פסקינן", כי יש סוד ורמז בכל פסוק שלם, כנגד שנה.

הוא מראה שחורבן הבית הראשון ע"י נבוכדנצר, היה בשנת ג' אלפים שלוש מאות שלושים ושמונה לבריאת העולם, והפסוק ה' 3338 מתחילת החומש הוא הפסוק בסוף פר' קדושים "והייתם לי קדושים, כי קדוש אני, ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי" ורש"י מפרש: "אם אתם מובדלים מהם, הרי אתם שלי, ואם לאו, הרי אתם של נבוכדנצר וחבריו, ותִגָּלוּ מארץ הקדושה"!

ואז הוא ממשיך:

"וכן בפר' כי תבוא כתיב 'ברמים תטע ועבדת, ויין לא תשתה ולא תאגור, כי תאכלנו התולעת', ומספר הפסוקים מן בראשית, עד הפסוק הזה, מכוונים לשנה שבאו תולעת הפילוקסרע באונאריין, וצריך לזה חומשים מדויקים ויראה שהוא מכוון ממש".

ראשית, למדנו מדבריו שהתולעת היתה גם באונגריה. אח"כ צריך לחשב על איזה שנה מדבר. לצורך זה צריך לספור את הפסוקים, כי הוא לא כותב כמה זה יוצא.

לפי עצת אחיינו, התחלנו מהפסוק בקדושים (כ', כ"ו), שלגביו הוא כבר גילה כמה הוא (3338) וצרפנו לפי הסך המופיע בסוף כל פרשה, כמה פסוקים היא מכילה. יצא לנו שהפסוק הזה הוא 5638. היינו שנת ה' תרל"ח, היינו בדיוק לפני 140 שנה! אכן אז היכתה התולעת — כינמת ה'פילוקסרה'.

ובכן, זו אכן השנה בה ארע כל הבלגן המוזכר לעיל ונפלא הדבר כיצד קורא הדורות מראש שתל את הכל בתורה הקדושה. (ראה שם בהמשך, שהוא הרצה את הדברים לפני הגה"ק מוה"ר ר' שלמה שפירא זצוקלה"ה, אביו של ה'דרכי תשובה' וסבו של ה'מנחת אלעזר', וכן הובאו הדברים לפני הרבי הראשון רבי שלמהלי מבאבוב זי"ע, וראה שם את תגובותיהם).

■ □ ■

אתם מבינים מה השלב הבא אליו הלכנו — לבדוק איזה פסוק שייך לשנה בה אנחנו נמצאים, שנת תשע"ח.

פסוק 5778 בתורה הוא הפסוק בפר' האזינו (ל"ב, ל"ה) בו כתוב: "לי נקם ושלם, לעת תמוט רגלם, כי קרוב יום אידם וחש עתדת למו".

רש"י כותב על המלים "וחש עתדת למו" וז"ל: "וחש עתדות למו — ומהר יבואו העתידות להם: וחש — כמו (ישעיה ה, יט) ימהר יחישה. עד כאן העיד עליהם משה דברי תוכחה, להיות השירה הזאת לעד, כשתבא עליהם הפורענות — ידעו שאני הודעתים מראש. מכאן ואילך העיד עליהם דברי תנחומין שיבואו עליהם ככלות עליך וגו' כל הדברים האלה הברכה והקללה וגו' ושב ה' אלוקיך את שבותך וגו'".

מכאן ואילך זה מה שנשמע מאת רומזי רמזים:

"וחש עתדת למו" — האותיות הסמוכות בשתי המילים "וחש **עתדת**" נותנות תשע"ח! ואפשר להמשיך: בתשע"ח — דת למו.

ברבינו בחיי כתוב, שבמלה "למו" רמוזה הגאולה העתידה בב"א. (אנחנו לא יודעים איך זה מתחבר לתשע"ח, אבל באנו לציין שמלה בפסוק זה, רומזת לקץ הימין.)

תשו"ח לידידי, הרה"ג רבי צבי אדלר שליט"א, שהסתייעתי עמו בנושא זה.

■ □ ■

הלכתי קצת לגבור בכתבים היסטוריים, אודות תולעת זו שהיכתה בשעתו באיזור ואסלוי. מתברר שמדובר במשהו ענק וקטסט-רופלי. עליו — בקטע הבא.

מגפת הכרמים באירופה

לפני כמאה וארבעים שנה (בלשונם: שלהי המאה התשע עשרה), היכתה מגפת ענק בכל הכרמים באירופה. בספרי ההיסטוריה מוזכרת בעיקר צרפת, כמי שסבלה מ'מגפת הכרמים'. אבל זה משום שגרפת היתה מאז ומעולם מרכז ייצור היין באירופה. אבל כפי שראינו לעיל, גם ברומניה היתה המגפה וכנראה בכל אירופה.

את המגפה חוללה כינמת בשם 'פילוקסרה'. אלפי כינמות היו נצמדות לשורשי העצים ומחוללות בהם שַׁמות. בשלב הראשון לא ראו כלום. למעלה הכל היה נראה בריא וטרי ואף לא ראו שום מזיק על פני הקרקע. אך כעבור זמן, עץ אחרי עץ, החלו לנבול ולכמוש. הנעלים כבר לצהובים והענבים לקטנים וכמושים, עד שהעץ שבק חיים. שנים ארוך עד שלמדו לדעת מה הוא הגורם.

במשך כשבע שנים (!) התווכחו המומחים ביניהם, האם יתכן שיש כאן מזיק חדש שלא ידעו עליו עד היום, או שמא מדובר בחולשת הגפנים עצמם.

באחד הספרים מתואר, שהיתה בשעתו מחלוקת גדולה בין המומחים, האם מה שקורה לאדם, לצמחים ולבעלי החיים, זה כתוצאה ממשהו חיצוני שתוקף אותם, או שחולשת החי היא הגורמת לו לנזקים, כי המזיקים בעצם נמצאים תמיד, אך לא לכל אחד הם מזיקים.

[במאמר המוסגר: דומה שנידון זה הוא רלוונטי עד ימינו אנו. לא ברור לי אם כיום יש הכרעה בדבר זה. שמעתי למשל בשם רופא אחד, שהוא נגד עשיית 'משטחי גרון' חוזרים ונשנים לילדים, במטרה למצוא אם יש להם חיידק סטרפטוקוק פעיל. מה הוא עושה? אקח עכשיו מאה אנשים בריאים ברחוב ואעשה להם משטח גרון, חמישים מהם ייצאו עם תוצאה חיובית... מה זה אומר? שלהרבה אנשים יש. אבל החיידק לא פעיל אצלם. וכי משום שמישהו עכשיו עם חום ואנגינה, זה מחייב שהחייידק אצלו פעיל? אחרים חולקים עליו בתוקף ואומרים שבמצב חום בודאי צריך לחשוש. לא באתי כאן להכריע בסוגיא זו, רק להזכיר אותה כדוגמא.]

הויכוח הסתיים לבסוף, כאשר כמעט כל מטעי הגפנים מתו. התופעה החריגה כונתה בספרות התקופה בביטויים חריפים, שלא היה בהם שמץ גרומא. כגון: המגפה הגדולה של גפן היין; מלחמת עולם נגד כנימה ועוד.

לבסוף התברר הסיבה:

בוטאנים אנגליים הביאו יחורים מארה"ב. יחורים אלו הגיעו עם המזיק 'פילוקסרה'. היחור האמריקאי היה מחוסן נגד המזיק המקומי, שהיתה לו איתו 'הכירות' רבת שנים. משא"כ הגפנים האירופיים שנפלו שדוד בידי אותן כנימות.

מה עשו לבסוף? הרכיבו יחורי גפנים אירופיים, על גבי גפנים אמריקאיות וכך הצילו אותם. ההרכבה עם הבסיס האמריקאי, נתנה לגפנים חוסן והם שרדו.

■ □ ■

גם העדות של הגרש"א ורטהיימר זצ"ל מאר"י, היא בערך על אותן שנים. האם גם כאן בארץ תקף המזיק? לא שמענו. אבל כאן החל הברוח רושלילה להביא יחורים מצרפת ואולי היו אלה כבר יחורים שהורכבו על גפנים מארה"ב.

עד עכשיו דיברנו על עובדות בשטח. עכשיו תשמעו דברים מפליאים, ששלח לי אחיין ידען, קטע מתוך ספר שהודפס לפני כמאה ועשרו שנה. ראו במסגרת "צפונות ורמזים בתורה".

'דיק' תוצרת עצמית

עליתי על משהו מאוד מעניין, שתהיה ממנו תועלת לציבור רחב מאוד הסובל מבחילות קשות, עד כדי הקאות בלתי פוסקות.

מאשרים עבורן תרופה בשם 'דיקלקטין' ובקיצור: 'דיק'.

יש לנו בבית גמ"ח תרופות ואין שבוע שבו לא מבקשים ממני את התרופה הזו, לפחות פעמיים.

הבעיה היא שצריך עבורה אישור מיוחד, כי היא לא בסל ומחירה 700 שקל ל-100 כדורים! (7 ש"ח לכדור)

המחיר נודע לי במקרה. רציתי לעשות מעשה ובמקום להסתפק בעשרת הכדורים שנתרמו לגמ"ח ושהסתובבו הלוך ושוב ולא עמדו בקצב הביקוש, ניסיתי לקנות אותם במחיר מלא. לא ידעתי מהו וכך גילויתי את הכרוֹן. כלומר למה כל כך קשה להשיג אותם. כי עד שמקבלים אישור לפעמים כבר לא צריך. וקשה לעמוד במחיר הזה.

תוך כדי עמידה מול הרוקח, הוא מראה ממה מורכבת התרופה 'דיק'. ובכן, יש בה 10 מ"ג של החומר שנמכר ככדור שינה קל בשם 'וונייט' (לילה, שינה), ועוד 10 מ"ג של ויטמין B6.

הרוקח שואל אותי: "למה לשלם כזה מחיר? התרופה 'טוניט' עולה כ-37 ש"ח לעשרה כדורים. המינון שלה ב'טוניט' הוא 25 מ"ג. כך שכל קופסא היא בעצם כפולה ויותר ממה שצריך כאן. ויטמין B6 של 'סולגאר' נמכר — במינון של 100 מ"ג — במחיר של 50 ש"ח ל-100 כדורים ואנחנו צריכים כאן בדיוק עשירית ממנו — 10 מ"ג!"

מסקנה: אפשר ליצור לבד את הכדור הזה — עוד שלוב שני הכדורים הנ"ל — בעלות של כשני שקלים בלבד למנה במקום שבנו!

מלבד ענין המחיר, כרגע יש מחסור ב'דיק' בכל הארץ. בכל בתי המרקחת אין וגם כל הגמ"חים התרוקנו. הרוקח אמר לי להציע לכל מבקשי 'דיק', לקנות 'טוניט' ולחלקו לשניים, ולקנות ויטמין B6 במינון הכי נמוך ולחלק ולקחת ביחד, ואז מקבלים את אותה התוצאה במחיר שוה לכל נפש.

בשולי הדברים:

זה לא מעניין איך עושים רווחים אסטרונומיים על הגב השפוף של מי שמתמודדים עם בחילות קשות? אגב, יתכן מאוד שה'דיק' בעצם ניתן לחולים במחלות קשות, שסובלים מאוד מבחילות אחרי טיפולים. עבורם המציאו תרופות כאלה כמו 'רופרן' ו'דיק' ועבורם זה כן בסל. רק אם מעבירים זאת לתחום אחר, פתאום זה לא בסל והמחיר בהתאם.

זה כמובן לא רק מעניין אלא מאוד מאוד מרגיז.

ש. מירושלים

■ □ ■

— איך נקרא החומר הפעיל ב'טוניט'?

"החומר נקרא 'דוקסלאמין'. משתמשים בו גם אלה שרוצים לישון בטיסה".

בדקתי בקשר לחומר הזה. הוא אנטי היסטמין שזה בעצם נוגד אלרגיות. בכמות הנמצאת ב'טוניט' (25 מ"ג) הוא גורם לשינה. בכמות הנמצאת ב'דיק' (10 מ"ג) הוא אמור להפסיק בחילות, ביחד עם הויטמין B6.

מענין שה'טוניט' עצמו לא צריך מרשם רופא וה'דיק' כן. כי הוא מיועד לאוכלוסיה אחרת, הצריכה מעקב רופא.

כיון שכך חשוב לדעתי להדגיש. אם אתם הולכים לשלב בעצמכם את ה'טוניט' עם ה-B6, כהכלאת הרוקח הנ"ל, נא ידעו את הרופא שלכם, וקחו ממנו אישור למה שאתם עומדים לעשות.

עוד דבר. ב'טוניט' עצמו הם מדגישים שזה נועד לשמש כעזר שינה לטווח קצר, ואין להשתמש בו יותר מ-14 יום ברציפות. אינני יודע אם בכמות הקטנה יותר — זו המוכנסת ב'דיק' — יש גם הגבלה זו.

■ □ ■

עכשיו אני מקבל מאותה כתובת, המלצה על תכשיר נוסף נגד בחילות.

"יש תרופה של 'פופרב' בשם 'עקריד' לבחילות. בדקתי המוקר והנה גם בה מכסב ויטמין B6 אבל התוספת השנייה היא מיצוי של 'ג'ינג'ר'. ה'עקריד' היה מאוד יעל אצלנו בהודמניות שונות להרגעת הבחילות. מחירו סביר לחלוטין. בערך 25 שקלים ל-60 כדורים".

— אז אם יש לנו את זה, למה אנחנו צריכים את המרקחת העצמית דלעיל?

"כי לא לכולם זה עוזר. יש שישפיע עליהם ויש שלא".

בדקתי. בתרופה זו העיקר הוא הג'ינג'ר. הויטמין הוא כהשלמה. ג'ינג'ר הוא בעצם 'זנגוויל'. אז אם אנחנו הים בקטע של חסכון, אז אפשר לקחת 'זנגוויל' חי, אבל אינני יודע מינונים.

הושענא כרם מתולעת

כשאנחנו אומרים את זה בהושענות, האם אנחנו מבינים מה משמעות התפילה? וכי מי מאתנו מגדל גפנים וזקוק להגנה מתולעים?

כאן נוכחנו לדעת, שתולעת אחת — מזיק אחד, הספיקה כדי להרוס את כל הגפנים באירופה! ולולא מצאו אח"כ פתרון, יתכן ולא היה לנו יין לקידוש עד היום!

■ □ ■

תוך כדי כתיבה, אני נזכר בדבר מעניין.

הלא רש"י הק' מביא על הפסוק בפר' השבוע, פר' שלח "ונהי בעינינו כחגבים, וכן היינו בעיניהם" וז"ל: "שמענו אומרים זה לזה, נמלים יש בכרמים כאנשים". אולי כתוב כאן שכבר אז, אימת הכורמים היתה, מכל מיני בעלי חיים שיכולים להזיק לכרמים, ולכן הם שמו לב, שיש שם נמלים 'מוזרות', כי ענים היתה צופיה, אם יש איזה מזיק בכרם, שצריך להשמר ממנו.

כל אמא והפטנט שלה

טיפים להקלה על העיכול אצל תינוקות רכים

חשוב להאכיל את התינוק לפי דרישה אולם שימי לב שלא כל בכי מעיד בהכרח על רעב והימנעי מהאכלה עודפת שעלולה להגביר את אי הנוחות במערכת העיכול של התינוק.

יש לכם טיפ מנצח בנושא תזונת תינוקות? שלחו לזוא"ל:
maternapatent@gmail.com

מטרנה מהדרין ספיישל עם הרכב ייחודי קל לעיכול

לחשומת לב:
חלב אם הוא המזון הטוב ביותר לתינוק.

מטרנה
הכי קרוב לאמא

מי אוויאן לאבני כליות

הבאתי בשבוע שעבר עדות על כך, שמי אוויאן המיוצרים בצרפת ומקורם בהרי האלפים, יכולים בס"ד להוציא אבנים מהכליות ולשחרר אנשים מסורידים.

עדות נפלאה זו שווה 'קולומבוס' ומאחר וזה נשמט בשבוע שעבר, אני מעלה את העצה שוב ומזכה אותה באות הכבוד.

בהמשך לדברים, אני מקבל את העדות הבאה:

■ □ ■

לאלף סתיו.

לידיעתכם, אלו המים ששותים האנשים בבלגיה. מחירם שם הוא כמחיר בקבוק מים רגיל.

אנו גרים כיום בירושלים, אך משפחתנו המורחבת מתגוררת באירופה ובירדנו את המחירים:

באנטוורפן, מחיר בקבוק של ליטר וחצי עולה בין 70 סנט ברשתות זולות, עד 1.10 יורו ברשתות יקרות יותר.

ישנם בקבוקים קטנים יותר: 0.25, 0.50, 0.75, ומחירם משתנה ממקום למקום.

גם בשוויץ ניתן לקנות בכל חנות והמחיר נע בסביבות 1 פרנק לבקבוק של ליטר וחצי.

משפ' ריינר - ירושלים

■ □ ■

אכן שאלתי גם אני אצל קרובי משפחתי המתגוררים שם. הם אומרים שהמים האלה נחשבים לבינוניים ביקרתם ובמחירם.

"ברוב המקרים אנחנו לא קונים מים אלו, כי או שקונים את המים הבסיסיים וחולים אז שרוצים לפעמים ללבת על יקרה ואז קונים מי 'פפא' שהם המים היותר יקרים".

כבר חשבתי שצריך לעשות סטטיסטיקה, האם בבלגיה סובלים פחות מאבני כליה, אבל עכשיו אני לא בטוח שהמים האלה הם נחלת הכל, אם כי ברור שהם מצויים שם יותר מאשר כאן בארץ.

עוקץ גבאים

פונה אלי **הרב יחזקאל שרגא אלפא, גבאי בהרב"נ 'איצקוביץ' בב"ב** וסיפורו בפיו:

מישהו ניסה לעשות לי תרגיל עוקץ. הוא פנה אלי ואמר "אתה חייב לי 180 שקל. נתתי לך שטר של 200 כשקניתי עליה בעשרים ולא היה לך עודף"...

לרגע הוא המם אותי. אי אפשר להאמין שמישהו בא לגנוב מכסף קופת בית הכנסת, ועל אף שאני מאד מסודר ומקפיד בכל נושא העודף, הוא הצליח לשתול לי ספק, שמא בכל זאת ארע הדבר ונשמטו ממני. בכמות האנשים שחולפת ביום ב'איצקוביץ', זה יכול לקרות.

ה' עזר לי וברגע האחרון פניתי אליו בשאלה: "מתי זה היה?" האיש נקב על אתר בשעה — שעה בה אני לא נמצא מעולם בביהכנ"ס...

"אם כך" — עניתי לו — "כלך לך לאשר תישאך הרוח. איבך אלא גנב קטן..."

מסקנה: **גבאים דיזהרו. יש מי שמנסה לעקוץ גם אתכם.**